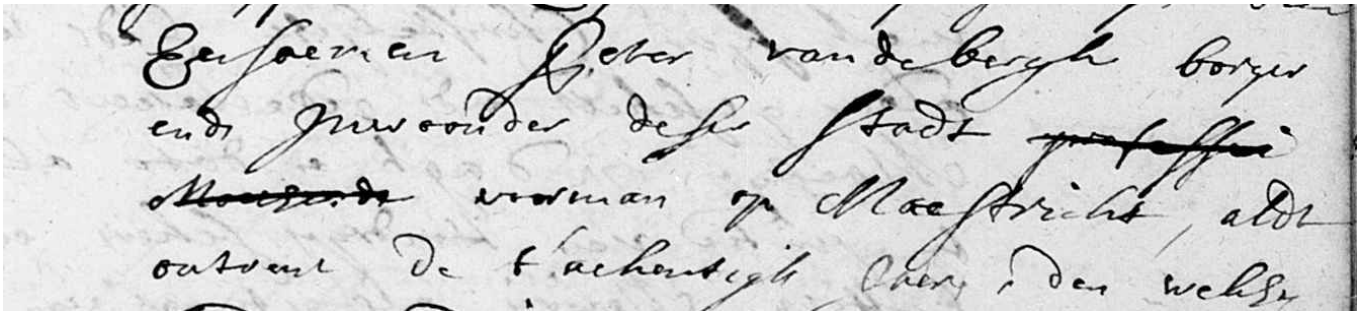
Peter van de Bergh, veerman op Maastricht

Verklaring voor Hermannus Craens, notaris te Maaseik

Op 29 december 1720 verscheen Peter van de Bergh voor de notaris in Maaseik. Craens noemt hem burger en inwoner van de stad, veerman op Maastricht en ongeveer tachtig jaar oud. De akte geeft zijn woonplaats en zijn bestemming als veerman afzonderlijk.

Folio 140r, detail. De tekst loopt over meerdere regels. Tussen de woonplaats en het beroep staan doorhalingen.

Twee pakjes met elk een brief

Peter verklaarde op verzoek van Elisabeth Polflijt uit Maastricht wat er ongeveer twee maanden eerder op een vrijdagavond was gebeurd. Hij had een pakje met een brief bij haar thuis bezorgd. De Maaseikse koopman Joannes Adams had hem ook een tweede pakje met een brief meegegeven. Peter vroeg waar hij dat moest bezorgen. Polflijt zag het adres terwijl Peter de brief vasthield en verwees hem naar Joannes van Gulpen. Volgens Peter had zij de brief zelf niet in handen gehad, geopend of gelezen.

Wat dit betekent voor het familieonderzoek

De index omschrijft Peter als “Maesijck, nu Maestricht”. De oorspronkelijke tekst plaatst zijn woonplaats in Maaseik. De leeftijd wijst op een geboorte omstreeks 1640. De akte noemt geen partner, kinderen of ouders. De gelijkstelling met Peter van den Bergh, echtgenoot van Harlindis Benaers en vader van de in 1693 gedoopte Petrus, blijft NOG TE CONTROLEREN.

Vindplaats

Rijksarchief Hasselt, Oud Notariaat Limburg, minuten, Blok 1. Hermannus Craens, Maaseik, register 1031, nr. 148, fol. 140r–140v. FamilySearch, film 1462280, DGS 009003915, beelden 820–821. Namenindex Documentatiecentrum Maaseik, IX–133d.

Beeld 820 · begin Beeld 821 · vervolg en handmerk

De verschijning voor de notaris

Leestranscriptie van het begin, rechtsonder op beeld 820. Interpunctie en hoofdletters zijn voor de leesbaarheid aangepast. Vierkante haken markeren redactionele opmerkingen of onzekere lezingen. De oorspronkelijke scans staan op blz. 4 en 5.

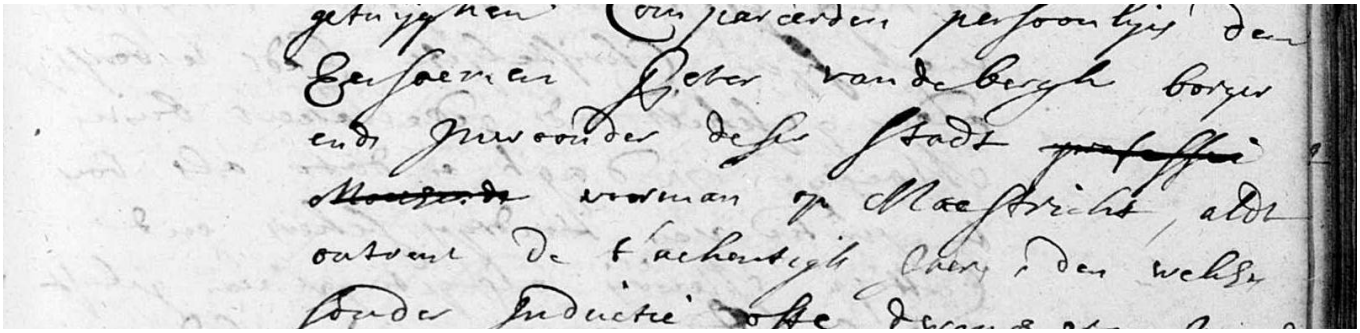
Op huijden den 29 dagh des maents december anno 1720, voor mij onders[chreven], gemeijn ende openbaeren not[ari]s binnen de stadt Maeseyck, lande van Luyck, resideerende, ten overstaen der naebes[chreven] getuijghen, compareerden persoonlijck den eersaemen Peter vande Bergh, borger ende inwoonder deser stadt [doorhaling], veerman op Maestricht, aldt ontrent de t'achentigh jaeren,

den welcke, sonder inductie ofte dwang van iemand, dan in faveur van recht, ter liefde vande waerheijt ende ten versoeck van jouff[rouw] Elisabeth Polflijt van Maestricht,

De woorden die de woonplaats bepalen

"Deser stadt" verwijst naar de zojuist genoemde stad Maaseik. Daarop volgen het beroep en de bestemming "veerman op Maestricht". De formulering "van Maestricht" onderaan het blad hoort bij Elisabeth Polflijt. Een geboorteplaats van Peter staat hier niet.

Handschrift bij de plaatsformule

Vergroot het origineel bij FamilySearch

De verklaring en het handmerk

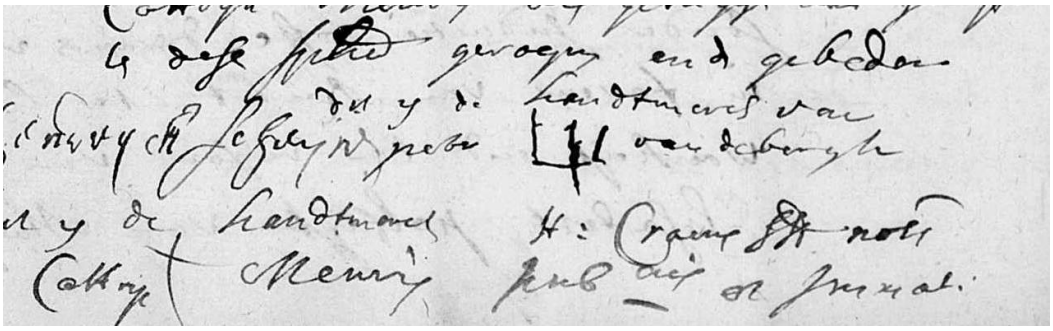
heeft verclaert ende gedeclareert hoedat hij over ontrent twee maenden geleden, op een vrijdagh s’avonts, een paxken met een brieff bestelt hebbende ten huyse vande voors[eyde] jouff[rouw], het welc[k] hem door de heer Joannes Adams, coopman der stadt Maeseyck, ter handt gestelt, en alsdoen bij hem was hebbende een tweede paxken, oock met een brieff, vanden gemelden heer Adams aen hem mede gegeven;

ende deswegen aen die voors[eyde] jouff[rouw] Polflijt gevraeght heeft waer hij dat moeste bestellen, de welcke, het addres siende op den brieff in sijne declarants handt, sonder derselven in haere handen gehadt te hebben, veel weenigher derselven open gedaen ofte gelesen te hebben, aen hem declarant geseyt heeft dat hij derselve paxken met ditto brieff moeste bestellen bij S[r] Joannes van Gulpen;

alwelcke declaratie aenden declarant voorgelesen sijnde, is daerbij verbleven en heeft geoffereert deselve tot requisitie met sijnen christelijcken eedt te bevestigen. Aldus geschiet ende gedeclareert binnen Maeseyck op dagh en dato als boven, ter presentie van Hendryck Schers ende Cattrijn Meuwis als getuijgen van gelijcke, tot dese specia[lijck] geroepen ende gebeden.

De ondertekening

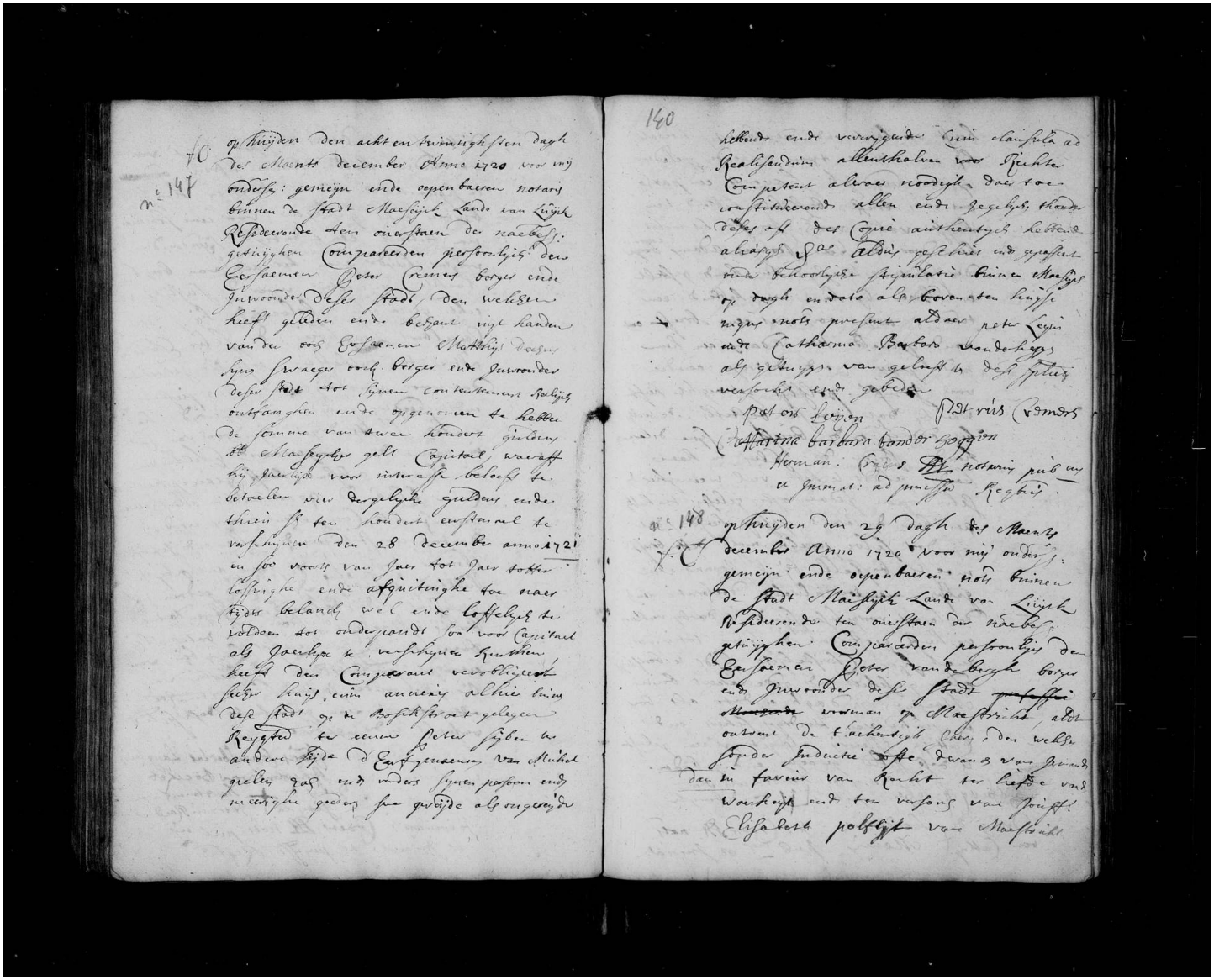
Bij Peters teken staat zijn naam, met de formule “dit is de handtmarck van”. Ook bij Cattrijn staat een afzonderlijk handmerk. Hendrick tekent met zijn naam. De notaris ondertekent als H. Craens. De index spelt de naam van de mannelijke getuige Hendrick Scheres.

Bekijk het volledige slot op beeld 821

Beeld 820 · begin op folio 140r

Rechts, onder akte 147, begint nr. 148 met de datum 29 december 1720.

Beeld 821 · vervolg op folio 140v

Links eindigt nr. 148 met de handmerken en de notaris. Rechts begint nr. 149 op folio 141r.

